

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Sylvy Šiškeové a soudce Ondřeje Bartoše v právní věci žalobce: **B. V.**, proti žalovanému: **Celní úřad pro Středočeský kraj**, se sídlem Washingtonova 1621/11, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2025, č. j. 260539-4/2025-610000-12040, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2026, č. j. 37 Af 9/2025 - 50,

t a k t o :

I. Řízení se zastavuje.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil žalobou u Krajského soudu v Praze proti rozhodnutí žalovaného o zamítnutí námitek směřujících vůči exekučním příkazům. Společně s žalobou podal stěžovatel žádost o osvobození od soudních poplatků. Krajský soud žádosti nevyhověl. Kasační stížnost proti jeho rozhodnutí odmítl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 26. 3. 2026, č. j. 2 As 27/2026 - 23, a to pro neodstranění vad. Krajský soud následně řízení o žalobě zastavil podle § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, neboť stěžovatel soudní poplatek ani v dodatečné lhůtě nezaplatil.

[2] Stěžovatel napadl usnesení krajského soudu kasační stížností, s níž opět spojil žádost o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce. Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 29. 6. 2026, č. j. 1 Afs 74/2026 - 10, rozhodl o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků a návrhu na ustanovení zástupce z důvodu zjevné neúspěšnosti kasační stížnosti a současně stěžovatele mimo jiné vyzval, aby ve lhůtě patnácti dnů od doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek. Soud uvedl, že v této fázi již není procesní prostor pro posouzení důvodů, které krajský soud vedly k nevyhovění žádosti o osvobození od soudních poplatků. Nyní lze hodnotit pouze to, zda krajský soud postupoval v souladu se zákonem, pokud řízení o žalobě zastavil pro nezaplacení soudního poplatku. Soud pak nepřihlédl k obecně formulované námitce podjatosti, která směřovala vůči všem soudcům Nejvyššího správního soudu, neboť ji nepovažoval za řádně uplatněnou.

[3] Usnesení Nejvyššího správního soudu bylo stěžovateli doručeno dne 2. 7. 2026. Dne 10. 7. 2026 obdržel soud stěžovatelovu reakci, v níž zopakoval, že krajskému soudu dokládal měsíční příjmy ze starobního důchodu i výdaje a že vznesl námitku dle § 12 a 14 zákona o soudních poplatcích. Stěžovatel má za to, že soudy hledají záminky, aby mu upřely právo

na soudní ochranu v rozporu s čl. 36 a 38 Listiny základních práv a svobod. Konečně uvedl, že vznáší požadavek dle § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích, a také opětovně namítl podjatost celého soudu.

[4] Podle § 47 písm. c) s. ř. s. soud usnesením řízení zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon. Z § 4 odst. 1 písm. d) zákona o soudních poplatcích vyplývá, že poplatková povinnost vzniká podáním kasační stížnosti. Podle § 9 odst. 1 tohoto zákona platí, že nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží.

[5] Lhůta pro zaplacení soudního poplatku uplynula dne 17. 7. 2026; stěžovatel však poplatek v této lhůtě nezaplatil. Soud proto řízení podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) a § 120 s. ř. s. zastavil.

[6] Pokud jde o obsah stěžovatelova podání ze dne 10. 7. 2026, Nejvyšší správní soud již stěžovateli v předchozím usnesení vysvětlil, že v řízení o kasační stížnosti proti usnesení o zastavení řízení o žalobě již není procesní prostor pro posuzování toho, zda existovaly důvody pro osvobození od soudního poplatku za žalobu.

[7] Nerelevantní je pak rovněž odkaz na § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích, podle něhož soud pro nezaplacení soudního poplatku řízení nezastaví, „*je-li nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by poplatníku mohla vzniknout újma, a poplatník ve lhůtě určené soudem ve výzvě podle odstavců 1 a 2 sdělí soudu okolnosti, které toto nebezpečí osvědčují, a doloží, že bez své viny nemohl poplatek dosud zaplatit*“. Také v tomto případě již kasační soud stěžovatele poučil, že toto ustanovení nemíří na situace, ve kterých poplatník tvrdí, že není schopen soudní poplatek uhradit z důvodu svých nepříznivých majetkových poměrů, a o jeho žádosti o osvobození od soudního poplatku již bylo pravomocně rozhodnuto tak, že se mu osvobození nepřiznává (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2015, sp. zn. 32 Cdo 76/2015; či ze dne 14. 6. 2017, sp. zn. 25 Cdo 2185/2017). Smyslem podání dle § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích není ani polemika s důvody, pro něž soud nepřiznal osvobození od soudních poplatků (obdobně viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 6. 2017, sp. zn. 25 Cdo 2185/2017). Toto ustanovení dopadá pouze na situace, kdy je návrhovatel (žalobce/stěžovatel) ochoten poplatek zaplatit, tvrdí okolnosti, které by osvědčovaly nebezpečí z prodlení, a doloží, že bez své viny nemohl poplatek dosud zaplatit (usnesení NSS ze dne 22. 3. 2024, č. j. 8 As 32/2024 - 18; ze dne 21. 3. 2024, č. j. 10 As 33/2024 - 20; nebo ze dne 20. 3. 2024, č. j. 2 As 42/2024 - 14).

[8] Konečně soud opět nepřihlížel ani k opakované námitce podjatosti, neboť byla formulována zcela obecně a mířila vůči všem soudcům Nejvyššího správního soudu.

[9] O náhradě nákladů řízení pak soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

74/2026 - 18
pokračování

V Brně dne 21. července 2026

Ivo Pospíšil
předseda senátu